

Område: Det sociale område Udarbejdet af: Jan Bolvinkel
Afdeling: Handicap- og socialpsykiatridelingen E-mail: Jan.Bolvinkel@regionsyddanmark.dk
Journal nr.: 07/12820 Telefon: 76631059
Dato: 15. juli 2009

Notat

Evaluering af tilsynet på socialområdet

Bemærkninger til KREVI's anbefalinger og indstillinger om ændring af tilsynet

I. Indledning.

1. januar 2008 iværksattes et nyt tilsyn med regionens sociale - og socialpsykiatriske tilbud samt undervisningstilbud, der indeholder en række nyskabelser, bl.a. oprettelse af en stilling som tilsynschef, internt tilsyn på tilbuddene mv.

Det nye tilsyn er nærmere beskrevet under andet punkt på dagsordenen vedr. tilsynsvirksomheden i 2008.

2. Evaluering af tilsynet.

Det nye tilsyn er som led i socialområdets pædagogiske udviklingsprojekt evalueret af Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut (KREVI), som er et uafhængigt statsligt institut. Regionen har modtaget rapporten "Evaluering af det nye tilsyn i Region Syddanmark" den 2. juni 2009.

Der vedlægges et resume af rapporten (siderne 4 – 8).

3. Bemærkninger til evalueringsrapportens anbefalinger.

KREVI har opstillet 14 anbefalinger til udvikling af det nye tilsyn (side 7 og 8), der kommenteres i det følgende.

- 1. Mindsk antallet af eksterne tilsyn.** Det anbefales i rapporten, at der kun føres et tilsyn pr. år pr. tilbud, et uanmeldt det ene år og et anmeldt det andet år. Endvidere anbefales, at det uanmeldte tilsyn har fokus på kontrol delen, medens det anmeldte tilsyn er mere dialogbaseret. Socialområdet er som udgangspunkt enig i anbefalingen, og foreslår, at der fra 2010 kun føres et anmeldt tilsyn pr. tilbud hvert andet år, og et uanmeldt tilsyn i det mellemliggende år. Det anbefales dog, at store tilbud med tre eller flere underafdelinger får et ekstra uanmeldt tilsyn over en toårs periode. For at leve op til Danske Regioners fælles tilsynsprincipper har der hidtil været ført både et årligt anmeldt og uanmeldt tilsyn for hvert tilbud. Den foreslåede ændring betyder således en tilbagevenden til regionens eget tilsynskoncept af 2. april 2007, som fastlægger at hvert tilbud som minimum skal have mindst et årligt eksternt tilsyn, der såvel kan være anmeldt som uanmeldt.
Arbejdet vil blive tilrettelagt således, at den ene halvdel af tilbuddene vil få anmeldt tilsyn og den anden halvdel uanmeldt tilsyn fra 2010 og følgende år. De store tilbud modtager herudover et uanmeldt tilsyn over to år fra 2010.
I 2010 skal der føres tilsyn med 30 tilbud. Efter forslaget vil 18 tilbud få to tilsyn (et anmeldt og et uanmeldt) over to år, medens 12 tilbud i samme periode vil modtage 3 tilsyn (et anmeldt og to uanmeldte).

Ifølge Danske Regioners "Fælles tilsynsprincipper for de regionale tilbud" foretages anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hvert år i det enkelte tilbud. Det foreslås, at spørgsmålet om antallet af tilsyn tages op med Danske Regioner på baggrund af evalueringsrapporten.

- 2. Afskaf det interne tilsyn.** Anbefalingen begrundes med, " at det griber unødigt ind i ledelsesform og ledelsesstil og unødigt formaliserer en praksis, der foregår i forvejen på tilbuddene".
Socialområdet er enig i anbefalingen. Det interne tilsyn indebærer, at tilbuddets leder hvert år kvitterer for 5 kvalitetspunkter for hver af tilbuddets afdelinger. Formålet med det interne tilsyn er således at sikre kvalitetsudvikling på afdelingsniveau, samt lukke det hul, der opstår ved, at de eksterne tilsyn er pr. tilbud, og ikke pr. afdeling. Det tager derfor tid, før det eksterne tilsyn kommer rundt på alle afdelinger i de store tilbud.
Socialområdet er enig i, at det interne tilsyn bør afskaffes, idet det også aflastes af det kommende kvalitetsarbejde, hvor tilbuddene skal dokumentere centrale fokuspunkter. Hertil kommer, at store tilbud vil modtage 2 uanmeldte tilsyn over to år, jfr. pkt. 1.
- 3. Præciser målsætningerne med tilsynet.** Rapporten anbefaler, at målsætningerne præciseres ved en behovsanalyse, hvor det analyseres, hvilke konkrete behov, det nye tilsyn skal dække, herunder at sammentænke tilsyn med andre kvalitetstiltag.
Socialområdet er enig i anbefalingen og i vigtigheden af at koordinere de forskellige kvalitetstiltag.
- 4. Styrk uddannelsen af tilsynsførende via sidemandsoplæring og via flere "timeouts".**
Socialområdet tilslutter sig anbefalingen om at uddanne de tilsynsførende ved sidemandsoplæring i stedet for ved kursusvirksomhed alene, samt at det er vigtigt at holde timeouts jævnligt, så de tilsynsførende og tilsynschefen kan følge op på eventuelle problemstillinger i tilsynet.
- 5. Styrk servicechecket.**
Socialområdet er enig i, at servicechecket er en vigtig forudsætning for, at de tilsynsførende kan være ordentligt forberedt til tilsynet, og at det bør sikres, at fagkonsulenten som minimum deltager sammen med de tilsynsførende.
- 6. Hav fokus på dataindsamlingsmetoderne.** Det anbefales at sørge for, at de tilsynsførende bruger de samme dataindsamlingsmetoder i tilsynene.
Socialområdet tilslutter sig anbefalingen, men bemærker, at denne ensartethed i dataindsamlingen overvejende allerede er sikret ved de anvendte skabeloner.
- 7. Udarbejd en mindre omfangsrig skabelon for det anmeldte tilsyn.** Rapporten anbefaler at overveje, om nogle af punkterne fra det anmeldte tilsyn kan indgå i det uanmeldte tilsyn.
Socialområdet finder det vigtigt at bevare skabelonen for det anmeldte tilsyn, så det sikres, at tilsynet kommer hele vejen rundt om det enkelte tilbud. Skabelonens omfang vil også få mindre betydning, hvis der fremover kun skal føres anmeldt tilsyn med det enkelte tilbud hvert andet år. Det er naturligvis nødvendigt hele tiden at justere skabelonen under hensyn til udviklingen, f.eks. nye økonomistyringsprincipper mv.
- 8. – 11. Opmærksomhed på pårørendes inddragelse i tilsynet og tilfældigt udvalg af pårørende, medarbejdere og handleplaner.**
Socialområdet er enig i anbefalingen om at undersøge mulighederne for større fleksibilitet i forhold til de pårørendes deltagelse i interviews, samt at undersøge mulighederne for, at de tilsynsførende tilfældigt udvælger pårørende, medarbejdere og handleplaner til tilsynet.

Uafhængigheden sikres nu ved, at tilsynet beder om at tale med beboere, pårørende og medarbejdere, der har et "mandat", dvs. er medlem af et beboerråd eller et pårørenderåd, eller er medarbejdere, der er valgt til tillidsrepræsentant eller sikkerhedsrepræsentant.

12. Anvend tilsynsrapporterne til at styrke opfølgningen og dialogen med driftsafdelingerne i regionen.

Socialområdet vil følge denne anbefaling op ved at styrke dialogen om tilsynsarbejdet i de allerede eksisterende dialogfora mellem driftsafdelingerne og tilbuddene.

13. Overvej om rapportererne for det anmeldte tilsyn kan gøres mindre omfangsrige, men med mere grafik og tal.

Dette vil løbende blive overvejet, jfr. bemærkningen under pkt. 7.

14. Uanmeldte tilsyn kan også udføres uden for tilsynsførendes normale arbejdstid. Dette kan være med til at styrke kontrolaspektet i det uanmeldte tilsyn. Socialområdet er enig i anbefalingen.

Tilsynets organisering. Evalueringsrapporten indeholder ingen anbefalinger vedr. tilsynets organisering, men det har været et ressourcemæssigt problem, at medarbejderne fra den mindre afdeling – social- og specialafdelingen – skal føre tilsyn på den større afdelings – handicap- og psykiatriafdelingens - område.

Det foreslås, at problemet løses ved at lempe på kravet om, at konsulenten ikke må føre tilsyn med tilbud i egen afdeling, hvis det kan sikres, at konsulenten ikke har konsulentfunktioner eller anden tilknytning til tilbuddet, der anfægter pågældendes upartiskhed. Uafhængigheden sikres endvidere ved referenceforholdet til tilsynschefen.

4. Indstilling om justering af tilsynskonceptet på baggrund af evalueringsrapporten.

Det indstilles, at tilsynskonceptet justeres således på baggrund af evalueringsrapportens anbefalinger og ovenstående bemærkninger:

At hvert tilbud fra 2010 modtager et anmeldt tilsyn hvert andet år, første gang med halvdelen af tilbuddene i 2010 og den anden halvdel i 2011.

At hvert tilbud fra 2010 modtager et uanmeldt tilsyn i det år, hvor der ikke er anmeldt tilsyn, samt at store tilbud – dvs. tilbud på 3 afdelinger eller flere – desuden modtager et ekstra uanmeldt tilsyn over en toårs periode.

At det interne tilsyn afskaffes pr. 1. september 2009.

At skabelonen for det anmeldte tilsyn som udgangspunkt bevares uændret, men løbende forenkles og tilpasses nye krav.

At organiseringen af tilsynsfunktionen justeres således, at tilsynsførende fra 1. september 2009 om fornødent også kan føre tilsyn med tilbud i egen afdeling, hvis der ikke kan rejses tvivl om pågældendes upartiskhed.

At evalueringsrapportens øvrige anbefalinger følges til sikring af kvaliteten i tilsynet, jfr. bemærkningerne ovenfor.

At evalueringsrapporten drøftes i Danske Regioner, især med henblik på evt. justering af de fælles retningslinjer vedr. antallet af tilsyn, det enkelte tilbud skal modtage.
